

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

**စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်**

Introduction

The Myanmar National Human Rights Commission translated the text of the Universal Declaration of Human Rights from English into Myanmar and published it on 17 April 2013, the Commission translated the text of the International Covenant on Civil and Political Rights from English into Myanmar and published it on 22 December 2016, the Commission translated the text of the Convention on the Rights of the Child from English into Myanmar and published it on 30 September 2019, the Commission translated the text of the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment from English into Myanmar and published it on 31 July 2020 and also the Commission translated the text of the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict and the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography from English into Myanmar and published it on 31 January 2022. The Commission has now translated the text of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights from English into Myanmar and published it.

Myanmar National Human Rights Commission

31 August 2023

စကားချီး

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ကမ္ဘာ့ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် အခြားရက်စက် ကြမ်းကြုတ် သော၊ လူမဆန်သော သို့မဟုတ် လူ့သိက္ခာ ညှိုးနွမ်းစေသော ပြုမူဆက်ဆံ ခြင်း သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို ဆန့်ကျင်ရေး သဘောတူစာချုပ်ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခအတွင်း ကလေးသူငယ်များ ပါဝင်ပတ်သက်မှုတွင် ကလေး သူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ စာချုပ်နှင့် ကလေးသူငယ်များအား ရောင်းချခြင်း၊ ကလေးသူငယ် ပြည့်တန်ဆာပြုခြင်းနှင့် ကလေးသူငယ် ညစ်ညမ်းသရုပ်ဖော်မှုပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ သဘောတူ စာချုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲစာချုပ်တို့ကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက် နေ့တွင်လည်းကောင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုလျက် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ပြီး၊ ယခုတစ်ဖန် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့် အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

**Adopted and opened for signature, ratification and accession by
General Assembly resolution 2200A (XXI) of 16 December 1966**

Entry into force on 3 January 1976, in accordance with article 27

Preamble

The States Parties to the present Covenant,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that these rights derive from the inherent dignity of the human person,

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ
အထွေထွေညီလာခံက ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၂၀၀ အေ (၂၁) ဖြင့်
ဤသဘောတူစာချုပ်ကို အတည်ပြုချမှတ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊
အတည်ပြုချုပ်ဆိုရန်နှင့် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုရန် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် အပိုဒ် ၂၇ နှင့်အညီ
အာဏာသက်ဝင်သည်။

နိဒါန်း

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် -

ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် ထုတ်ပြန် ကြေညာသည့်
အခြေခံမူများနှင့်အညီ လူသားအားလုံး၏ မွေးရာပါ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်
တန်းတူညီမျှ ရှိပြီး ဖယ်ရှားထုတ်ပယ်၍ မရသော အခွင့်အရေးများကို
အသိအမှတ်ပြုခြင်းသည် ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှုနှင့်
ငြိမ်းချမ်းမှုတို့၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား
သဖြင့်လည်းကောင်း၊

အဆိုပါ လူ့အခွင့်အရေးများသည် လူပုဂ္ဂိုလ်၏ မွေးရာပါ ဂုဏ်
သိက္ခာမှ ဆင်းသက်လာကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း၊

Recognizing that, in accordance with the Universal Declaration of Human Rights, the ideal of free human beings enjoying freedom from fear and want can only be achieved if conditions are created whereby everyone may enjoy his economic, social and cultural rights, as well as his civil and political rights,

Considering the obligation of States under the Charter of the United Nations to promote universal respect for, and observance of, human rights and freedoms,

Realizing that the individual, having duties to other individuals and to the community to which he belongs, is under a responsibility to strive for the promotion and observance of the rights recognized in the present Covenant,

Agree upon the following articles:

PART I

Article 1

1. All peoples have the right of self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development.

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းနှင့်အညီ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများ၊ ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများကို လူတိုင်း ခံစားနိုင်သည့် အခြေအနေများ ဖန်တီးနိုင်မှသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းဝေးသော လွတ်လပ်သည့် လူသားများ အနေဖြင့် လိုအင်ဆန္ဒများ ပြီးမြောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်ကို အသိအမှတ် ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း၊

လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို တစ်ကမ္ဘာလုံး လေးစားရေးနှင့် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရေးကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ နိုင်ငံများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသဖြင့်လည်းကောင်း၊

လူတစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် အခြားသူများနှင့် သူကိုယ်တိုင်ပါဝင်သည့် အသိုက်အဝန်းသို့ ဤသဘောတူစာချုပ်က အသိအမှတ်ပြုထားသည့် အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ရေးနှင့် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရေးကြိုးပမ်းရန် တာဝန်များရှိကြောင်း သိရှိနားလည်သဖြင့်လည်းကောင်း၊

အောက်ပါအပိုဒ်များကို သဘောတူကြပါသည် -

အပိုဒ် ၁

အပိုဒ် ၁

၁။ လူသားအားလုံးတွင် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အခွင့်အရေး ရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေး အဆင့်အတန်းကို လွတ်လပ်စွာ အဆုံးအဖြတ်ပြုပြီး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု

2. All peoples may, for their own ends, freely dispose of their natural wealth and resources without prejudice to any obligations arising out of international economic co-operation, based upon the principle of mutual benefit, and international law. In no case may a people be deprived of its own means of subsistence.

3. The States Parties to the present Covenant, including those having responsibility for the administration of Non-Self-Governing and Trust Territories, shall promote the realization of the right of self-determination, and shall respect that right, in conformity with the provisions of the Charter of the United Nations.

PART II

Article 2

1. Each State Party to the present Covenant undertakes to take steps, individually and through international assistance and co-operation, especially economic and technical, to the maximum of its available resources, with a view to achieving

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် အပြန်အလှန် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေ သည့်မှုကို အခြေခံသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုတို့အရ ပေါ်ပေါက်လာသော မည်သည့်တာဝန်ဝတ္တရားများ ကိုမျှ ထိခိုက်စေခြင်း မရှိဘဲ၊ လူသားအားလုံးသည် ၎င်းတို့၏ ရည်မှန်းချက် အတွက် သဘာဝသယံဇာတနှင့် အရင်းအမြစ်များကို လွတ်လပ်စွာ စီမံ ခန့်ခွဲနိုင်သည်။ လူတစ်ဦး၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနည်းလမ်းများကို မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မျှ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း မရှိစေရ။

၃။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာ မရသော နယ်မြေများနှင့် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခံ နယ်မြေများကို စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူများ အပါအဝင် ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး အမှန် တကယ် ဖြစ်လွန်းပေါ်ပေါက်မှု ရရှိရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရမည့် အပြင် ယင်းအခွင့်အရေးကို လေးစားရမည်။

အပိုင်း ၂

အပိုဒ် ၂

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အဓိကအားဖြင့် ဥပဒေပြုရေး လုပ်ငန်းများအပါအဝင် သင့်လျော်သော နည်းလမ်းများတို့ ကျင့်သုံးလျက် ဤသဘောတူစာချုပ်တွင် လက်ခံထားသည့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့် အဝရရှိသည်အထိ အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တစ်နိုင်ငံချင်းအနေဖြင့်

progressively the full realization of the rights recognized in the present Covenant by all appropriate means, including particularly the adoption of legislative measures.

2. The States Parties to the present Covenant undertake to guarantee that the rights enunciated in the present Covenant will be exercised without discrimination of any kind as to race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.

3. Developing countries, with due regard to human rights and their national economy, may determine to what extent they would guarantee the economic rights recognized in the present Covenant to non-nationals.

Article 3

The States Parties to the present Covenant undertake to ensure the equal right of men and women to the enjoyment of all economic, social and cultural rights set forth in the present Covenant.

ဖြစ်စေ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပေးရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမှတစ်ဆင့်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေးနှင့် နည်းပညာတွင် ရရှိနိုင်သမျှသော အရင်းအမြစ်များကို အစွမ်းကုန် အသုံးပြု၍ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှု ရှိရမည်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူမျိုး၊ အသားအရောင်၊ အမျိုးသားအမျိုးသမီး၊ ဘာသာစကား၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ နိုင်ငံရေး သို့မဟုတ် အခြားအယူအဆ၊ နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် လူမှုအဆင့်အတန်းနှင့်ဆိုင်သော ဇာစ်မြစ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဂုဏ်၊ မျိုးရိုးဇာတိဂုဏ် သို့မဟုတ် အခြားအဆင့်အတန်းစသည်ဖြင့် ခွဲခြားမှု မရှိဘဲ ဤသဘောတူစာချုပ်တွင် အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများ ကျင့်သုံးနိုင်ရေးကို အာမခံချက် ရရှိစေရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှု ရှိရမည်။

၃။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ယင်းနိုင်ငံ စီးပွားရေး အခြေအနေပေါ် မူတည်၍ နိုင်ငံသားမဟုတ်သူများအား ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ စီးပွားရေး အခွင့်အရေးများကို အာမခံပေးနိုင်သည့် အတိုင်း အတာကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

အပိုဒ် ၃

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤသဘောတူစာချုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအခွင့်အရေးများ အားလုံး ခံစားမှုကို အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတန်းတူ ခံစားပိုင်ခွင့် သေချာစွာ ရှိစေရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှုရှိရမည်။

Article 4

The States Parties to the present Covenant recognize that, in the enjoyment of those rights provided by the State in conformity with the present Covenant, the State may subject such rights only to such limitations as are determined by law only in so far as this may be compatible with the nature of these rights and solely for the purpose of promoting the general welfare in a democratic society.

Article 5

1. Nothing in the present Covenant may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights or freedoms recognized herein, or at their limitation to a greater extent than is provided for in the present Covenant.

2. No restriction upon or derogation from any of the fundamental human rights recognized or existing in any country in virtue of law, conventions, regulations or custom shall be

အပိုဒ် ၄

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤသဘောတူစာချုပ်နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများက အဆိုပါ အခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားစေရာတွင် ယင်းအခွင့်အရေးများ၏ သဘောသဘာဝနှင့် ဒီမိုကရေစီ လူ့အဖွဲ့အစည်း ၏ အထွေထွေ အကျိုးစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဟူသည့် တစ်ခုတည်း သော ဦးတည်ချက်နှင့်လည်း ကိုက်ညီပါက ယင်းနိုင်ငံသည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း၍ အဆိုပါ အခွင့်အရေးများကို ကန့်သတ်ချက်များနှင့်သာ ခံစား စေနိုင်သည်ဟူသော အချက်ကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

အပိုဒ် ၅

၁။ ဤသဘောတူစာချုပ်တွင် အသိအမှတ်ပြုထားသော အခွင့်အရေး များ သို့မဟုတ် လွတ်လပ်ခွင့်များမှ တစ်စုံတစ်ခုကို ပျက်စီးစေရန် ရည်ရွယ်သည့် လှုပ်ရှားမှု တစ်ရပ်တွင် ပါဝင်ရန် သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှု တစ်ရပ် ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်ရှိကြောင်း သို့မဟုတ် ဤသဘောတူစာချုပ် ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ထက် ပိုမို၍ ကန့်သတ်ချက် ပြုနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သဘော သက်ရောက်စေသော အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခြင်းကို မည်သည့်စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၊ မည်သည့်အုပ်စု တစ်စု သို့မဟုတ် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦးအတွက်မျှ ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင်မျှ မရှိစေရ။

၂။ ဥပဒေ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များ၊ စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ သို့မဟုတ် ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့်အညီ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံတွင် အသိ အမှတ် ပြုထားသည့် သို့မဟုတ် တည်ရှိသည့် မည်သည့် အခြေခံလူ့အခွင့်

admitted on the pretext that the present Covenant does not recognize such rights or that it recognizes them to a lesser extent.

PART III

Article 6

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right to work, which includes the right of everyone to the opportunity to gain his living by work which he freely chooses or accepts, and will take appropriate steps to safeguard this right.

2. The steps to be taken by a State Party to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include technical and vocational guidance and training programmes, policies and techniques to achieve steady economic, social and cultural development and full and productive employment under conditions safeguarding fundamental political and economic freedoms to the individual.

အရေးကိုမဆို ဤသဘောတူစာချုပ်က အသိအမှတ် မပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ယင်းအခွင့်အရေးများကို ပိုမိုလျော့နည်းသော အတိုင်းအတာ အထိသာ အသိအမှတ်ပြုကြောင်းဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကန့်သတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လျော့ပေါ့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို လက်မခံပါ။

အပိုင်း ၃

အပိုဒ် ၆

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူတိုင်း မိမိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့် သို့မဟုတ် လက်ခံပိုင်ခွင့်အပါအဝင် အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အသိအမှတ် ပြု၍ ယင်းအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ပေးရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်ကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံသည် ဤအခွင့်အရေးများ အပြည့် အဝ ရရှိစေရန် လုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများနှင့် လေ့ကျင့်ရေး အစီအစဉ်များ၊ မူဝါဒများနှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးကို ပံ့ပိုးနှစ်ထွန်းစေမည့် နည်းလမ်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်း၏ အခြေခံ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး လွတ်လပ်ခွင့်များကို အကာအကွယ် ပေးနိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်များဖြင့် အခြေအနေများ အောက်တွင် အပြည့်အဝ အကျိုးဖြစ်ထွန်း သက်ရောက်စေသည့် အလုပ်

Article 7

The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to the enjoyment of just and favourable conditions of work, which ensure, in particular:

- (a) Remuneration which provides all workers, as a minimum, with:
  - (i) Fair wages and equal remuneration for work of equal value without distinction of any kind, in particular women being guaranteed conditions of work not inferior to those enjoyed by men, with equal pay for equal work;
  - (ii) A decent living for themselves and their families in accordance with the provisions of the present Covenant;

အကိုင်များ ပါဝင်ရမည်။

အပိုဒ် ၇

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူတိုင်း မျှတ၍ ကောင်းမွန်သော လုပ်ငန်းခွင် အခြေအနေ ခံစားခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုသည်။ အထူးသဖြင့် -

(က) အလုပ်သမားအားလုံးအား အနိမ့်ဆုံး အခကြေးငွေကို ပေးရမည့်အပြင် -

(၁) တစ်စုံတစ်ရာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မရှိစေဘဲ တူညီ တန်ဖိုးရှိသော အလုပ်အတွက် မျှတသော လုပ်အားခ နှင့် လုပ်ခလစာ ရရှိမှုအပါအဝင်၊ မည်သည့် ကိစ္စ တွင်မဆို အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများအား အမျိုးသားများ ခံစားခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေးများ ထက် နိမ့်ကျမှု မရှိစေသော အာမခံပေးနိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်များဖြင့် တန်ဖိုးတူအလုပ်အတွက် မျှတသော လုပ်အားခနှင့် တန်းတူညီမျှသော အခကြေးငွေ ခံစားခွင့်၊

(၂) ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အလုပ်သမားများနှင့် ယင်းတို့၏မိသားစုများအတွက် ကောင်းမွန်သော လူနေမှုဘဝ တစ်ခု ရရှိခွင့်၊

- (b) Safe and healthy working conditions;
- (c) Equal opportunity for everyone to be promoted in his employment to an appropriate higher level, subject to no considerations other than those of seniority and competence;
- (d) Rest, leisure and reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay, as well as remuneration for public holidays.

Article 8

1. The States Parties to the present Covenant undertake to ensure:
  - (a) The right of everyone to form trade unions and join the trade union of his choice, subject only to the rules of the organization concerned, for the promotion and protection of his economic and social interests. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those prescribed

- (ခ) လုံခြုံစိတ်ချပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော လုပ်ငန်းခွင် အခြေအနေများ၊
- (ဂ) လူကိုင်းတွင် သင့်လျော်သော အဆင့်မြင့်ရာထူးသို့ တိုးမြှင့် ခံစားခွင့်ကို တန်းတူရည်တူ ခံစားခွင့် ရှိပြီး ရာထူး သက်တမ်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မှအပ အခြားအရာများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုရ၊
- (ဃ) အများပြည်သူ အလုပ်ပိတ်ရက်အတွက် လုပ်အားခ အပါအဝင်၊ အနားယူခွင့်၊ အားလပ်ခွင့်နှင့် အလုပ်ချိန်နာရီ အား ကြောင်းကျိုးလျော်ညီစွာ ကန့်သတ်ပေးခြင်းနှင့် လစာ ခံစားခွင့်ရှိသော ပုံမှန် အလုပ် အားလပ်ရက်များ။

အပိုဒ် ၈

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် အောက်ပါတို့ကို ရရှိစေရန် တာဝန် ယူဆောင်ရွက်မှု ရှိရမည် -

- (က) လူတိုင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၏ စည်းမျဉ်းများ ကို လိုက်နာ၍ ယင်းတို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကျိုး စီးပွားကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ကာကွယ်ရန်အတွက် အလုပ် သမားသမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းခွင့်နှင့် မိမိရွေးချယ်ထားသော အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဤအခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးရာတွင် ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်း

by law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public order or for the protection of the rights and freedoms of others;

- (b) The right of trade unions to establish national federations or confederations and the right of the latter to form or join international trade-union organizations;

- (c) The right of trade unions to function freely subject to no limitations other than those prescribed by law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public order or for the protection of the rights and freedoms of others;

ထားသော တားမြစ်ချက်များနှင့် ဒီမိုကရေစီ လူ့အဖွဲ့အစည်း တွင် အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကျိုးစီးပွား သို့မဟုတ် အများ ပြည်သူ့အေးချမ်းသာယာရေး သို့မဟုတ် အခြားသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကာကွယ်ရေးတို့ အတွက် လိုအပ်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော တားမြစ်ချက်များမှ လွဲ၍ မည်သည့် တားမြစ်ချက်မှ မထားရ။

(ခ) အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၏ အခွင့်အရေးတွင် အမျိုးသား အဆင့်အဖွဲ့ချုပ်များ သို့မဟုတ် အကျိုးတူ စုပေါင်းအဖွဲ့ချုပ် များ တည်ထောင်ခွင့်နှင့် အကျိုးတူ စုပေါင်းအဖွဲ့ချုပ်များ အား နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းခွင့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခွင့်၊

(ဂ) အလုပ်သမားသမဂ္ဂများသည် ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထား သော ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်း တွင် အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကျိုးစီးပွား သို့မဟုတ် အများ ပြည်သူ့အေးချမ်းသာယာရေး သို့မဟုတ် အခြားသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကာကွယ်ရေးတို့ အတွက် လိုအပ်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကန့်သတ်ချက်များမှ လွဲ၍ မည်သည့် ကန့်သတ်ချက်မျှ မရှိစေဘဲ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခွင့်၊

(d) The right to strike, provided that it is exercised in conformity with the laws of the particular country.

2. This article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces or of the police or of the administration of the State.

3. Nothing in this article shall authorize States Parties to the International Labour Organisation Convention of 1948 concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organize to take legislative measures which would prejudice, or apply the law in such a manner as would prejudice, the guarantees provided for in that Convention.

Article 9

The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to social security, including social insurance.

Article 10

The States Parties to the present Covenant recognize that:

(ဃ) သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများနှင့်အညီ သပိတ်မှောက်ခွင့်။

၂။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဝင်များ သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးဌာနအဖွဲ့ဝင်များက ဤအခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ တားမြစ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းအပေါ် ဤအပိုဒ်သည် အတားအဆီး မဖြစ်စေရ။

၃။ အသင်းအဖွဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် စည်းရုံးခွင့်အတွက် ကာကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့ သဘောတူစာချုပ်၏ စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများအား ယင်းသဘောတူစာချုပ်တွင် ပါရှိသော အာမခံချက်များကို ထိခိုက်စေသည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းရန် သို့မဟုတ် ထိုသို့ ထိခိုက်စေသည့် နည်းလမ်းပါရှိသော ဥပဒေကို ကျင့်သုံးရန် ဤအပိုဒ်ပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ခွင့်မပြုပေ။

အပိုဒ် ၉

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူမှုရေးအာမခံအပါအဝင် လူမှုဖူလုံရေး ခံစားခွင့်ဆိုင်ရာ လူတိုင်း၏ အခွင့်အရေးကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

အပိုဒ် ၁၀

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် အောက်ပါတို့ကို အသိအမှတ်ပြုသည် -

1. The widest possible protection and assistance should be accorded to the family, which is the natural and fundamental group unit of society, particularly for its establishment and while it is responsible for the care and education of dependent children. Marriage must be entered into with the free consent of the intending spouses.
2. Special protection should be accorded to mothers during a reasonable period before and after childbirth. During such period working mothers should be accorded paid leave or leave with adequate social security benefits.
3. Special measures of protection and assistance should be taken on behalf of all children and young persons without any discrimination for reasons of parentage or other conditions. Children and young persons should be protected from economic and social exploitation. Their employment in work harmful to their morals or health or dangerous to life or likely to hamper their normal development should be punishable by law. States should also set age limits below which the paid employment of child labour should be prohibited and punishable by law.

၁။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သဘာဝကျသော အခြေခံအဖွဲ့ဖြစ်သော မိသားစုကို၊ အထူးသဖြင့် မိသားစုထူထောင်ရေးအတွက် မှီခိုကလေးသူငယ် များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ပညာရေးအတွက် တာဝန်ယူနေစဉ် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသမျှ အကျယ်ပြန့်ဆုံး အကာအကွယ်နှင့် အထောက်အပံ့များ ပေးရမည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းတွင် ဇနီး၊ ခင်ပွန်းဖြစ်လာမည့်သူတို့ ၏ လွတ်လပ်သော ဆန္ဒပါဝင်ရမည်။

၂။ မိခင်များအား ကလေး မမွေးဖွားမီနှင့် မွေးဖွားပြီးအကြား သင့်လျော်သော အချိန်ကာလအတွင်း အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးရမည်။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်သော မိခင်များအား လစာဖြင့် ခွင့် သို့မဟုတ် လုံလောက်သော လူမှုဖူလုံရေး အကျိုးခံစားခွင့် ဖြင့် ခွင့်ပေးရမည်။

၃။ မိဘမျိုးရိုးဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားအခြေအနေများကိုဖြစ်စေ အကြောင်းပြု၍ မည်သည့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမျှ မရှိစေဘဲ ကလေးသူငယ် အားလုံးနှင့် လူငယ်အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက် မှုနှင့် ထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ အထူးအစီအမံများ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ကလေး သူငယ်များနှင့် လူငယ်များအား စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရ ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးရမည်။ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေသော သို့မဟုတ် အသက်ကို အန္တရာယ် ရှိစေ သော သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ သာမန်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဟန့်တားစေသော လုပ်ငန်း ခွင့်တွင် ၎င်းတို့အား လုပ်ကိုင်စေခြင်းသည် ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်

Article 11

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to an adequate standard of living for himself and his family, including adequate food, clothing and housing, and to the continuous improvement of living conditions. The States Parties will take appropriate steps to ensure the realization of this right, recognizing to this effect the essential importance of international cooperation based on free consent.

2. The States Parties to the present Covenant, recognizing the fundamental right of everyone to be free from hunger, shall take, individually and through international co-operation, the measures, including specific programmes, which are needed:

သည်။ နိုင်ငံများသည် အသက်ကန့်သတ်ချက်များ ပြဋ္ဌာန်း၍ ထိုအသက် အောက် လစာဖြင့် ကလေးအလုပ်သမား ခန့်ထားခြင်းကို ဥပဒေအရ တားမြစ်ရမည်။ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။

အပိုဒ် ၁၁

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လုံလောက်သော အစားအသောက်၊ အဝတ်အထည်နှင့် နေအိမ်အပါအဝင် မိမိနှင့် မိမိ မိသားစုအတွက် ပြီးပြည့်စုံသည့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို ခံစားခွင့်နှင့် နေထိုင်မှုအဆင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ထိုးတက်ခံစားခွင့်ဟူသော လူတိုင်း၏ အခွင့်အရေးကို အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လွတ်လပ်သော သဘောဆန္ဒကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အဓိက အရေးပါမှု အကျိုးကျေးဇူးကို အသိအမှတ်ပြု၍ ဤအခွင့်အရေး ပြည့်မြောက်မှု ရရှိစေရန် သင့်လျော်သော ဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်ရ မည်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူတိုင်း ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ကင်းဝေးစေရမည်ဟူသည့် အခြေခံအခွင့်အရေးကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း ဖြင့် သီးခြားအစီအစဉ်များ အပါအဝင် တစ်နိုင်ငံချင်းဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းမှုဖြင့်ဖြစ်စေ လိုအပ်သော အောက်ပါဆောင်ရွက်ချက်တို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (a) To improve methods of production, conservation and distribution of food by making full use of technical and scientific knowledge, by disseminating knowledge of the principles of nutrition and by developing or reforming agrarian systems in such a way as to achieve the most efficient development and utilization of natural resources;

- (b) Taking into account the problems of both food-importing and food-exporting countries, to ensure an equitable distribution of world food supplies in relation to need.

Article 12

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health.
2. The steps to be taken by the States Parties to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include those necessary for:

- (က) နည်းပညာနှင့် သိပ္ပံနည်းကျ အသိပညာကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒ များနှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာများကို ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ကို အထိရောက်ဆုံး ဖွံ့ဖြိုး ထိုးတက်စေရန်နှင့် အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် လယ်ယာစနစ် ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေ ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ စားနပ်ရိက္ခာ ထုတ်လုပ်မှု၊ ထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဖြန့်ဝေမှု နည်းလမ်းများကို ကိုးတက်စေခြင်း၊
- (ခ) စားနပ်ရိက္ခာ တင်သွင်းသော နိုင်ငံများနှင့် တင်ပို့သော နိုင်ငံများ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားလျက် လိုအပ်လာသည့်အခါ ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာ ဖြည့်စွမ်းမှုကို ညီမျှစွာ ဝေငှပေးနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အပိုဒ် ၁၂

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး အဆင့်မြင့်ဆုံး ခံစားနိုင်ခွင့်ဖြစ်သော လူတိုင်း၏ အခွင့်အရေး ကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝ ရရှိ ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် အောက်ပါ လိုအပ်ချက်များ ပါဝင်ရမည် -

- (a) The provision for the reduction of the stillbirth-rate and of infant mortality and for the healthy development of the child;
- (b) The improvement of all aspects of environmental and industrial hygiene;
- (c) The prevention, treatment and control of epidemic, endemic, occupational and other diseases;
- (d) The creation of conditions which would assure to all medical service and medical attention in the event of sickness.

Article 13

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to education. They agree that education shall be directed to the full development of the human personality and the sense of its dignity, and shall strengthen the respect for human rights and fundamental freedoms. They further agree that education shall enable all persons to participate effectively in a

- (က) ကလေးအသေ မွေးဖွားမှုနှုန်းနှင့် မွေးကင်းစကလေးများ သေဆုံးမှုနှုန်း လျော့ကျစေရန်နှင့် ကလေးများ ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- (ခ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း၊
- (ဂ) ကူးစက်ရောဂါများ၊ ပုံမှန်ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ရောဂါများ၊ လုပ်ငန်းခွင်ဆိုင်ရာ ရောဂါများနှင့် အခြားရောဂါများအား ကာကွယ်ခြင်း၊ ကုသခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း၊
- (ဃ) ဖျားနာသည့်အခါတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ဆေးဝါးကုသမှုများ အားလုံး ရရှိ ခံစားနိုင်ရန်အတွက် အခြေအနေများ ဖန်တီးပေးခြင်း။

အပိုဒ် ၁၃

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် လူတိုင်း၏ ပညာသင်ယူခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုသည်။ ပညာရေးကို လူသားတို့၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အပြည့်အဝ ဖွံ့ဖြိုးစေမှုနှင့် ယင်းတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာရှိမှုကို ဦးတည်ရမည်ဖြစ်ပြီး လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များအပေါ် လေးစားမှုကို ခိုင်မာစေရမည်ဟု ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများက သဘောတူကြသည်။ ထို့ပြင် ပညာရေးသည် လူတိုင်း လွတ်လပ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုတွင်

free society, promote understanding, tolerance and friendship among all nations and all racial, ethnic or religious groups, and further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.

2. The States Parties to the present Covenant recognize that, with a view to achieving the full realization of this right:

- (a) Primary education shall be compulsory and available free to all;
- (b) Secondary education in its different forms, including technical and vocational secondary education, shall be made generally available and accessible to all by every appropriate means, and in particular by the progressive introduction of free education;
- (c) Higher education shall be made equally accessible to all, on the basis of capacity, by every appropriate means, and in particular by the progressive introduction of free education;
- (d) Fundamental education shall be encouraged or intensified as far as possible for those persons who

ထိရောက်စွာ ပါဝင်နိုင်ရန်၊ နိုင်ငံအားလုံးနှင့် လူမျိုးအားလုံး၊ လူမျိုးစု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အုပ်စုများအတွင်း နားလည်မှု၊ သည်းခံမှု နှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုတို့ကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု အတွက် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို တိုးမြှင့်စေရန်ဟူ၍ သဘောတူကြသည်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤအခွင့်အရေးကို အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို အသိအမှတ်ပြုသည် -

- (က) မူလတန်းပညာသည် မသင်မနေရ ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး အားလုံးအတွက် အခမဲ့ ဖြစ်ရမည်၊
- (ခ) အလယ်တန်းပညာသည် နည်းပညာနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာအဝါအဝင် ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိရာ လူတိုင်း သင့်လျော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အလယ်တန်းပညာကို ရယူ သင်ကြားနိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အခမဲ့ပညာ ရေးသို့ အဆင့်ဆင့် စတင်ဆောင်ရွက်သွားရမည်၊
- (ဂ) အဆင့်မြင့်ပညာရေးကို လူတိုင်း ၎င်းတို့၏ အရည်အချင်း အလိုက် သင့်လျော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အညီအမျှ သင်ယူနိုင်ခွင့် ရရှိစေရမည်ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အခမဲ့ ပညာရေးသို့ အဆင့်ဆင့် စတင်ဆောင်ရွက်သွားရမည်၊
- (ဃ) မူလတန်းပညာကို မတက်ရောက်နိုင်သူများ သို့မဟုတ် ပြီးဆုံးသည်အထိ သင်ယူမှု မပြုနိုင်သူများအား အခြေခံ

have not received or completed the whole period of their primary education;

- (e) The development of a system of schools at all levels shall be actively pursued, an adequate fellowship system shall be established, and the material conditions of teaching staff shall be continuously improved.

3. The States Parties to the present Covenant undertake to have respect for the liberty of parents and, when applicable, legal guardians to choose for their children schools, other than those established by the public authorities, which conform to such minimum educational standards as may be laid down or approved by the State and to ensure the religious and moral education of their children in conformity with their own convictions.

ပညာရေး ရရှိနိုင်ရန် တတ်နိုင်သမျှ အားပေးတိုက်တွန်းရမည် သို့မဟုတ် အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (င) အဆင့်အားလုံးတွင် စာသင်ကျောင်းများ စနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ လုံလောက်သော ထောက်ပံ့ကြေးစနစ် ထူထောင်ပေးခြင်းနှင့် သင်ကြားရေးဆရာများ၏ သင်ထောက်ပံ့စည်းများ အခြေအနေကို စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်နေစေခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် မိဘများ၏ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လေးစားရမည်ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများမှ ချမှတ်ထားသော သို့မဟုတ် အတည်ပြုထားသော အနိမ့်ဆုံး ပညာရေး အဆင့်အတန်းနှင့်အညီ ပြည်သူ့အာဏာပိုင်များက ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ကျောင်းများမှအပ သက်ဆိုင်သည့် အချိန်တွင် ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းခွင့်ရှိသူတို့မှ ၎င်းတို့ကလေးများအတွက် အခြားကျောင်းများကို ရွေးချယ်ခွင့် ရှိရမည်။ မိမိတို့ ယုံကြည်မှုအလိုက် ၎င်းတို့၏ ကလေးများကို ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရပ်များနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို သင်ယူနိုင်ခွင့် ရှိရမည်။

4. No part of this article shall be construed so as to interfere with the liberty of individuals and bodies to establish and direct educational institutions, subject always to the observance of the principles set forth in paragraph 1 of this article and to the requirement that the education given in such institutions shall conform to such minimum standards as may be laid down by the State.

Article 14

Each State Party to the present Covenant which, at the time of becoming a Party, has not been able to secure in its metropolitan territory or other territories under its jurisdiction compulsory primary education, free of charge, undertakes, within two years, to work out and adopt a detailed plan of action for the progressive implementation, within a reasonable number of years, to be fixed in the plan, of the principle of compulsory education free of charge for all.

Article 15

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone:

၄။ ဤအပိုဒ်ပါ အချက်အလက်များသည် လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းနှင့် အသင်းအဖွဲ့များက ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများ လွတ်လပ်စွာ တည်ထောင်ခြင်းနှင့် ညွှန်ကြားခြင်းတို့တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခွင့်ရှိသည်ဟု မမှတ်ယူရ။ ဤအပိုဒ်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၁ ပါ မူများကို အစဉ်အမြဲ လေးစားလိုက်နာပြီး အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများက ပေးအပ်သည့် ပညာရေး လိုအပ်ချက်များသည် နိုင်ငံက ချမှတ်ထားသော အနိမ့်ဆုံးအဆင့်နှင့် ကိုက်ညီရမည် ဟူသော လိုအပ်ချက်ကို ပြည့်မီရမည်။

အပိုဒ် ၁၄

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာသည့်အချိန် မြို့တော်နယ်နိမိတ်အတွင်း သို့မဟုတ် အခြားစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ နယ်မြေများ၌ မသင်မနေရ အခမဲ့ မူလတန်းပညာရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါက အဆင့်ဆင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် နှစ်နှစ်အတွင်း အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစီမံချက် တစ်ခု ချမှတ်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး သင့်လျော်သော နှစ်ကာလများအတွင်း လူတိုင်းအတွက် မသင်မနေရ အခမဲ့ပညာရေးမူများကို ထိုစီမံချက်တွင် ထည့်သွင်း သတ်မှတ်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အပိုဒ် ၁၅

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် အောက်ပါတို့ကို လူတိုင်း၏ အခွင့်အရေးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရမည် -

- (a) To take part in cultural life;
- (b) To enjoy the benefits of scientific progress and its applications;
- (c) To benefit from the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

2. The steps to be taken by the States Parties to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include those necessary for the conservation, the development and the diffusion of science and culture.

3. The States Parties to the present Covenant undertake to respect the freedom indispensable for scientific research and creative activity.

4. The States Parties to the present Covenant recognize the benefits to be derived from the encouragement and development of international contacts and co-operation in the scientific and cultural fields.

- (က) ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ခွင့်၊
- (ခ) သိပ္ပံပညာတိုးတက်မှုနှင့် အသုံးချမှုများ၏ အကျိုးရလဒ်များကို ခံစားခွင့်၊
- (ဂ) မူလဖန်တီးသူ၏ သိပ္ပံပညာ၊ စာပေ သို့မဟုတ် အနုပညာဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်မှုမှ ဖြစ်ထွန်းလာသည့် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကို ကာကွယ်မှုရပိုင်ခွင့်။

၂။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤအခွင့်အရေးအား အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြန့်ပွားရေး လုပ်ငန်းများ ပါဝင်ရမည်။

၃။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် တီထွင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် မရှိမဖြစ် ဖြစ်သော လွတ်လပ်မှုကို လေးစားစေရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။

၄။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် သိပ္ပံပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု နယ်ပယ်အတွင်းရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ် တွေ့ဆုံမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကို အားပေးခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းတို့မှ ရရှိလာမည့် အကျိုးအမြတ်များကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

PART IV

Article 16

1. The States Parties to the present Covenant undertake to submit in conformity with this part of the Covenant reports on the measures which they have adopted and the progress made in achieving the observance of the rights recognized herein.

2. (a) All reports shall be submitted to the Secretary - General of the United Nations, who shall transmit copies to the Economic and Social Council for consideration in accordance with the provisions of the present Covenant.

(b) The Secretary-General of the United Nations shall also transmit to the specialized agencies copies of the reports, or any relevant parts therefrom, from States Parties to the present Covenant which are also members of these specialized agencies in so far as these reports, or parts therefrom, relate to any

အပိုင်း ၄

အပိုဒ် ၁၆

၁။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤသဘောတူစာချုပ်၏ ယခုအပိုင်း ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အသိအမှတ်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို လေးစားလိုက်နာမှု ဖြစ်ထွန်းစေရန် ချမှတ်ထားသော နည်းလမ်းများနှင့် ဆောင်ရွက်ချက် တိုးတက်မှုများကို အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရန် တာဝန် ရှိသည်။

၂။ (က) အစီရင်ခံစာ အားလုံးကို ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အစီရင်ခံစာ မိတ္တူ များကို စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသို့ ဤသဘောတူ စာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စဉ်းစားသုံးသပ်နိုင်ရေး အတွက် ဆက်လက် ပေးပို့ရမည်။

(ခ) ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂ အထူး အေဂျင်စီ အဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများလည်းဖြစ်ပြီး၊ အဆိုပါ အေဂျင်စီများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ စာချုပ်စာတမ်းများနှင့်အညီ ယင်းအေဂျင်စီများ၏ တာဝန်ရှိမှုအတွင်း ကျရောက်သော ကိစ္စရပ် တစ်စုံတစ်ရာနှင့် ယင်းနိုင်ငံတို့ ပေးပို့သော အစီရင် ခံစာများ သို့မဟုတ် အစီရင်ခံစာ အစိတ်အပိုင်းသည်

matters which fall within the responsibilities of the said agencies in accordance with their constitutional instruments.

Article 17

1. The States Parties to the present Covenant shall furnish their reports in stages, in accordance with a programme to be established by the Economic and Social Council within one year of the entry into force of the present Covenant after consultation with the States Parties and the specialized agencies concerned.
2. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Covenant.

3. Where relevant information has previously been furnished to the United Nations or to any specialized agency by any State Party to the present Covenant, it will not be necessary to reproduce that information, but a precise reference to the information so furnished will suffice.

သက်ဆိုင်နေပါက ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အစီရင်ခံစာ၏ မိတ္တူများ သို့မဟုတ် အစီရင်ခံစာအစိတ်အပိုင်း၏ မိတ္တူများကို ယင်းအထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များထံသို့ ဆက်လက်ပေးပို့ရမည်။

အပိုဒ် ၁၇

၁။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီးနောက် ဤသဘောတူစာချုပ် အာဏာသက်ဝင်ပြီး တစ်နှစ်အတွင်း စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီက တည်ထောင်ထားသည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ်နှင့်အညီ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ယင်းတို့၏ အစီရင်ခံစာများကို အဆင့်ဆင့် တင်သွင်းရမည်။

၂။ အစီရင်ခံစာများတွင် ဤစာချုပ်ပါ တာဝန်ဝတ္တရားများအား အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်သည့် အခြေခံအကြောင်းအရာများနှင့် အခက်အခဲများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။

၃။ ဤစာချုပ်ဝင်မည်သည့်နိုင်ငံကမဆို ကုလသမဂ္ဂ သို့မဟုတ် မည်သည့်အထူးအေဂျင်စီ အဖွဲ့သို့မဆို သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ယခင်က ဖြည့်ဆည်းပေးပို့ပြီး ဖြစ်လျှင် ယင်းသတင်းအချက်အလက်ကို ထပ်မံပေးပို့ရန် မလိုဘဲ ပေးပို့ပြီးသော ယင်းသတင်းအချက်အလက်အတွက် တိကျသော ရည်ညွှန်းချက် တစ်ခုကို ပေးလျှင်

Article 18

Pursuant to its responsibilities under the Charter of the United Nations in the field of human rights and fundamental freedoms, the Economic and Social Council may make arrangements with the specialized agencies in respect of their reporting to it on the progress made in achieving the observance of the provisions of the present Covenant falling within the scope of their activities. These reports may include particulars of decisions and recommendations on such implementation adopted by their competent organs.

Article 19

The Economic and Social Council may transmit to the Commission on Human Rights for study and general recommendation or as appropriate for information the reports concerning human rights submitted by States in accordance with articles 16 and 17, and those concerning human rights submitted by the specialized agencies in accordance with article 18.

လုံလောက်သည်။

အပိုဒ် ၁၈

ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များ နယ်ပယ်ရှိ တာဝန်ရှိမှုများနှင့်အညီ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာအတွင်း အကျုံးဝင် သော ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား လိုက်နာ စောင့်ထိန်း ရာတွင် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုအခြေအနေအပေါ် အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရေး နှင့် ပတ်သက်၍ အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များနှင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာများတွင် ယင်း၏ အဖွဲ့ခွဲများက ချမှတ် ထားသော အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ နှင့် အကြံပြုချက်များဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပါဝင်နိုင်သည်။

အပိုဒ် ၁၉

စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသည် အပိုဒ် ၁၆ နှင့် ၁၇ အရ နိုင်ငံ များက တင်သွင်းလာသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများနှင့် အပိုဒ် ၁၈ အရ အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များက တင်သွင်းလာသော လူ့အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများအား လေ့လာရန်နှင့် အထွေထွေ အကြံပြု ချက်များ ရယူရန် သို့မဟုတ် သိစေရန် လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်သို့ သင့်လျော်သလို ပေးပို့နိုင်သည်။

Article 20

The States Parties to the present Covenant and the specialized agencies concerned may submit comments to the Economic and Social Council on any general recommendation under article 19 or reference to such general recommendation in any report of the Commission on Human Rights or any documentation referred to therein.

Article 21

The Economic and Social Council may submit from time to time to the General Assembly reports with recommendations of a general nature and a summary of the information received from the States Parties to the present Covenant and the specialized agencies on the measures taken and the progress made in achieving general observance of the rights recognized in the present Covenant.

အပိုဒ် ၂၀

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များ သည် အပိုဒ် ၁၉ အရ အထွေထွေအကြံပြုချက် တစ်စုံတစ်ရာ သို့မဟုတ် လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ မည်သည့် အစီရင်ခံစာတွင်မဆို ပါဝင်သည့် ယင်းကဲ့သို့သော အထွေထွေအကြံပြုချက်အား ရည်ညွှန်းချက် သို့မဟုတ် ထိုအကြံပြုချက်အပေါ် ရည်ညွှန်းထားသော အထောက်အထား စာရွက် စာတမ်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်ထင်မြင်ချက်များကို စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

အပိုဒ် ၂၁

စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသည် ယေဘုယျသဘော အကြံပြု ချက်များ ပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာများနှင့် ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများထံမှ ရရှိ သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ အခွင့် အရေးများကို ယေဘုယျစောင့်ထိန်းလိုက်နာရာတွင် အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့ များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် တိုးတက်မှုများ ပါဝင်သည့် အကျဉ်းချုပ် တို့ကို အထွေထွေညီလာခံသို့ အခါအားလျော်စွာ တင်ပြနိုင်သည်။

Article 22

The Economic and Social Council may bring to the attention of other organs of the United Nations, their subsidiary organs and specialized agencies concerned with furnishing technical assistance any matters arising out of the reports referred to in this part of the present Covenant which may assist such bodies in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to the effective progressive implementation of the present Covenant.

Article 23

The States Parties to the present Covenant agree that international action for the achievement of the rights recognized in the present Covenant includes such methods as the conclusion of conventions, the adoption of recommendations, the furnishing of technical assistance and the holding of regional meetings and technical meetings for the purpose of consultation and study

အပိုဒ် ၂၂

စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီသည် ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ အခွင့်အရေးများကို အဆင့်ဆင့် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အထောက်အပံ့ ဖြစ်နိုင်ရန် နိုင်ငံတကာအဆင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို သင့်လျော်စွာ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များက ယင်းတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့် နယ်ပယ် တစ်ခုချင်းအလိုက် ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုရာတွင် အထောက်အပံ့ ပေးနိုင်သော ဤသဘောတူစာချုပ်၏ ယခုအပိုင်းတွင် ရည်ညွှန်းသော အစီရင်ခံစာများ မှ ပေါ်ပေါက်လာသော ကိစ္စရပ်များအား နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများကို အသိ ပေးနိုင်သည်။

အပိုဒ် ၂၃

ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤသဘောတူစာချုပ်က အသိ အမှတ် ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ရရှိရန်အတွက် နိုင်ငံတကာ အဆင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘောတူစာချုပ်များကို ချုပ်ဆိုခြင်း၊ အကြံပြုချက်တောင်းခံချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊ နည်းပညာ အကူအညီများ ပံ့ပိုးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရေး နှင့် လေ့လာနိုင်ရေး ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ဒေသဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး

organized in conjunction with the Governments concerned.

Article 24

Nothing in the present Covenant shall be interpreted as impairing the provisions of the Charter of the United Nations and of the constitutions of the specialized agencies which define the respective responsibilities of the various organs of the United Nations and of the specialized agencies in regard to the matters dealt with in the present Covenant.

Article 25

Nothing in the present Covenant shall be interpreted as impairing the inherent right of all peoples to enjoy and utilize fully and freely their natural wealth and resources.

PART V

Article 26

1. The present Covenant is open for signature by any State Member of the United Nations or member of any of its specialized agencies, by any State Party to the Statute of the International

များနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်းကဲ့သို့သော နည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူသည်။

အပိုဒ် ၂၄

ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ ကိစ္စရပ်များ ဖြေရှင်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အတူးအေဂျင်စီ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်များကို သတ်မှတ်ထားသော ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အထူးအေဂျင်စီအဖွဲ့များ၏ ဖွဲ့စည်းပုံများ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိခိုက်စေရန် ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုမျှ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း မပြုရ။

အပိုဒ် ၂၅

သဘာဝသယံဇာတနှင့် အရင်းအမြစ်များအား အပြည့်အဝနှင့် လွက်လပ်စွာ ခံစား အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် ပြည်သူ့အားလုံး၏ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးကို ထိခိုက်စေရန် ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကိုမျှ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းမပြုရ။

အပိုဒ် ၅

အပိုဒ် ၂၆

၁။ မည်သည့်ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံမဆို သို့မဟုတ် မည်သည့် ကုလသမဂ္ဂ အထူးအေဂျင်စီ တစ်ရပ်၏ အဖွဲ့ဝင်မဆို၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံး၏ ဖွဲ့စည်းပုံ စည်းမျဉ်းဝင် မည်သည့် နိုင်ငံမဆို၊ ကုလသမဂ္ဂ

Court of Justice, and by any other State which has been invited by the General Assembly of the United Nations to become a party to the present Covenant.

2. The present Covenant is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. The present Covenant shall be open to accession by any State referred to in paragraph 1 of this article.

4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

5. The Secretary-General of the United Nations shall inform all States which have signed the present Covenant or acceded to it of the deposit of each instrument of ratification or accession.

Article 27

1. The present Covenant shall enter into force three months after the date of the deposit with the Secretary-General of the

အထွေထွေညီလာခံက ဖိတ်ကြားခြင်း ခံရသည့် အခြား မည်သည့်နိုင်ငံ မဆို ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာရန် ဤစာချုပ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ် ရေးထိုးနိုင်ခွင့်ပြုရမည်။

၂။ ဤသဘောတူစာချုပ်ကို အတည်ပြုချုပ်ဆိုရန် လိုအပ်သည်။ အတည်ပြုချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်စာတမ်းများကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ အပ်နှံရမည်။

၃။ ဤအပိုဒ်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၁ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် မည်သည့်နိုင်ငံ မဆို ဤသဘောတူစာချုပ်ကို နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုခွင့် ရှိရမည်။

၄။ နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်းသည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးချုပ်ထံတွင် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်းဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းကို အပ်နှံခြင်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

၅။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အတည်ပြု ချုပ်ဆိုသည့် သို့မဟုတ် နောက်မှ ပါဝင်ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်စာတမ်း အသီးသီး အပ်နှံကြောင်းကို ဤသဘောတူစာချုပ်အား လက်မှတ် ရေးထိုး ထားသည့် သို့မဟုတ် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုထားသည့် နိုင်ငံ အားလုံးသို့ အကြောင်းကြားရမည်။

အပိုဒ် ၂၇

၁။ ဤသဘောတူစာချုပ်သည် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ထံတွင် သုံးဆယ့်ငါးခုမြောက် အတည်ပြုချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ် သို့မဟုတ်

United Nations of the thirty-fifth instrument of ratification or instrument of accession.

2. For each State ratifying the present Covenant or acceding to it after the deposit of the thirty-fifth instrument of ratification or instrument of accession, the present Covenant shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or instrument of accession.

Article 28

The provisions of the present Covenant shall extend to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 29

1. Any State Party to the present Covenant may propose an amendment and file it with the Secretary General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate any proposed amendments to the States Parties to the present Covenant with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and

နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ကို အပ်နှံသည့် နေ့မှစ၍ သုံးလပြည့် မြောက်သောနေ့၌ အာဏာသက်ရောက်ရမည်။

၂။ အတည်ပြုချုပ်ဆိုသည့် သို့မဟုတ် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုသည့် သုံးဆယ့်ငါးခုမြောက် စာချုပ်ကို အပ်နှံပြီးနောက်၊ ဤသဘောတူစာချုပ် ကို အတည်ပြုချုပ်ဆိုသည့် သို့မဟုတ် နောက်မှ ပါဝင်ချုပ်ဆိုသည့် နိုင်ငံ အသီးသီးအတွက် ဤသဘောတူစာချုပ်သည် မိမိတို့၏ အတည်ပြုချုပ်ဆို သည့် စာချုပ် သို့မဟုတ် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ကို အပ်နှံ သည့်နေ့မှ သုံးလ ပြည့်မြောက်သည့်နေ့၌ အာဏာသက်ရောက်ရမည်။

အပိုဒ် ၂၈

ဤသဘောတူစာချုပ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပြည်ထောင်စု၏ ပြည်နယ် အစိတ်အပိုင်း အားလုံးသို့ ကန့်သတ်ချက် သို့မဟုတ် ခြွင်းချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိဘဲ အာဏာ သက်ရောက်ရမည်။

အပိုဒ် ၂၉

၁။ ဤစာချုပ်ဝင် မည်သည့်နိုင်ငံမဆို ပြင်ဆင်ချက်တစ်ရပ်ကို အဆို ပြုနိုင်ပြီး ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံသို့ တင်သွင်းနိုင် သည်။ ထိုအခါ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အဆိုပြုချက်များ အပေါ် စဉ်းစားနိုင်ရန်နှင့် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများ၏ ညီလာခံ တစ်ရပ် ကျင်းပလိုခြင်း ရှိ မရှိ မိမိထံသို့ ပြန်ကြားရန် မေတ္တာ ရပ်ခံချက်ဖြင့် စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများထံသို့ အဆိုပြုသည့် ပြင်ဆင်ချက်ကို

voting upon the proposals. In the event that at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. Amendments shall come into force when they have been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Covenant in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Covenant and any earlier amendment which they have accepted.

ဆက်သွယ် ပေးပို့ ရမည်။ ဤစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများအနက် အနည်းဆုံး သုံးပုံ တစ်ပုံက အဆိုပါ ညီလာခံ ကျင်းပလိုလျှင် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် သည် ကုလသမဂ္ဂက ကြီးမှူး၍ ညီလာခံကို ကျင်းပရမည်။ ညီလာခံ တက်ရောက်၍ မဲပေးသော စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံအများစုက ချမှတ်သည့် ပြင်ဆင်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကို အတည်ပြုနိုင်ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံသို့ တင်သွင်းရမည်။

၂။ ပြင်ဆင်ချက်များသည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက အတည်ပြုပြီး စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများ၏ သုံးပုံ နှစ်ပုံ အများစုက ယင်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ လက်ခံပါက စတင် အာဏာသက်ရောက်ရမည်။

၃။ ပြင်ဆင်ချက်များ အာဏာသက်ရောက်သောအခါ ထိုပြင်ဆင်ချက် များကို လက်ခံခဲ့သည့် စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများအပေါ် စည်းနှောင်မှု ရှိစေရမည် ဖြစ်ပြီး၊ အခြားစာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများအပေါ် ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် ယင်းနိုင်ငံတို့ လက်ခံခဲ့သည့် အစောပိုင်း ပြင်ဆင်ချက်များ သည် ဆက်လက်စည်းနှောင်မှုရှိသည်။

Article 30

Irrespective of the notifications made under article 26, paragraph 5, the Secretary-General of the United Nations shall inform all States referred to in paragraph 1 of the same article of the following particulars:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under article 26;
- (b) The date of the entry into force of the present Covenant under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29.

Article 31

1. The present Covenant, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Covenant to all States referred to in article 26.

အပိုဒ် ၃၀

အပိုဒ် ၂၆ ၏ အပိုဒ်ခွဲ ၅ အရ ပြုလုပ်သည့် အကြောင်းကြားချက်များ မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ၊ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အဆိုပါ အပိုဒ်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၁ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် နိုင်ငံအားလုံးသို့ အောက်ပါအချက်အလက်များကို အကြောင်းကြားရမည် -

- (က) အပိုဒ် ၂၆ အရ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း၊ အတည်ပြုချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် နောက်မှပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်း၊
- (ခ) အပိုဒ် ၂၇ အရ ဤသဘောတူစာချုပ် အာဏာသက်ဝင်သည့်နေ့နှင့် အပိုဒ် ၂၉ အရ ပြင်ဆင်ချက်တစ်ရပ် အာဏာသက်ဝင်သည့်နေ့။

အပိုဒ် ၃၁

၁။ တရုတ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှားနှင့် စပိန်ဘာသာတို့ဖြင့် တူညီသော မူရင်းမှန်များအဖြစ် ရေးသားထားသည့် ဤသဘောတူစာချုပ်ကို ကုလသမဂ္ဂ၏ မော်ကွန်းတိုက်တွင် အပ်နှံ ထားရှိရမည်။

၂။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဤသဘောတူစာချုပ်၏ မိတ္တူမှန်များကို အပိုဒ် ၂၆ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် နိုင်ငံ အားလုံးသို့ ပေးပို့ရမည်။